

CvB stukken voor agenda Universiteitsraad

Overlegvergadering d.d. : 20 Juni 2012
Commissievergadering : OOS
Agendapunt : UT-breed en openbaar model voor vakevaluaties
Bijgevoegde stukken : Evaluatie van bachelorvakken: UT-brede
periodieke rapportage

Betrokken concerndirectie: S&B

Secretaris: Van Keulen

Portefeuillehouder: Brinksma

paraaf:

paraaf:

paraaf:

1. Status agendapunt:

Rol URaad:

// Ter informatie

- Ter advisering
- Ter instemming
- Anders:

2. Eerder behandeld in:

Naam gremium:

Datum behandeling:

Naam agendapunt:

Conclusie toen:

3. Toelichting/samenvatting:

Als bijlage is het document "Evaluatie van bachelorvakken: UT-brede periodieke rapportage" toegevoegd, opgesteld door Hans Romkema (EWI), in samenwerking met coördinatoren kwaliteitszorg van CTW, GW, MB en TNW. Dit document is een eerste pragmatische stap om te komen tot een instellingsbreed en openbaar model voor vakevaluaties. Daarbij is het advies van de drie bachelorstudenten Onderwijskunde die hier in 2011 een afstudeerproject over afronden als input meegenomen.

Er wordt gestreefd naar het verkleinen van de verschillen tussen systemen: de ambitie is meer te convergeren. Tegelijkertijd kunnen we niet wachten op een perfect instrument en is nu actie vereist, onder meer vanwege de voorbereidingen van de instellingstoets kwaliteitszorg in de tweede helft van 2013 en vanwege het nieuwe onderwijsmodel. Vandaar deze eerste pragmatische stap, zoals omschreven in stap 1 van het document van Romkema c.s.:

Het ontwikkelen van een UT-brede rapportage over alle bachelorvakken. We kijken nog niet naar een mogelijke afstemming van de lokale systemen. Dat maakt dat een snel resultaat mogelijk is.

Ter verduidelijking: Uiteindelijke publicatie op intranet (toegankelijk voor studenten en medewerkers) zal bestaan uit de opleidingslijsten en een rapportage van het platform kwaliteitszorg over de aanpak van vakken die onder de signaalwaarde gescoord hebben.

Het CvB heeft besloten dat deze publicatie van het UT-kwaliteitspanel twee keer per jaar beschikbaar moet komen. Het panel bestaat uit kwaliteitszorgmedewerkers van de faculteiten, medewerkers van de OD en S&B en twee studenten. Deze halfjaarlijkse publicatie maakt het mogelijk dat ook verbeteracties op vakken uit het eerste kwartiel toegepast kunnen worden en studenten studieplanningen kunnen baseren op een recente publicatie. Het CvB heeft tevens besloten dat deze publicaties input kunnen zijn voor de voor- en najaarsgesprekken met de faculteiten.

De evaluatie van bachelorvakken bestaat uit meer dan alleen het afnemen van vragenlijsten en de rapportage hiervan. Zo zijn er bijvoorbeeld ook panelgesprekken, kwaliteitszorglunches en intervisiebijeenkomsten. De in het document kort genoemde stap 2 is erop gericht één kader te maken voor het complete systeem van vakevaluaties. In dit kader zullen richtlijnen worden opgenomen die de gehele kwaliteitscyclus (PDCA) betreffen. Zo ook richtlijnen voor vakevaluaties. Stap 3 is gericht op de afstemming tussen de verschillende systemen voor vakevaluaties; hier wordt specifiek naar de ondersteunende systemen gekeken (bijvoorbeeld de verschillende gebruikte softwarepakketten).

Met dit document is stap 1 “ontwikkeling van een UT-brede rapportage over alle bachelorvakken” nog niet afgerond. Mede op basis van het te ontwikkelen UT-kader kan deze stap uitgewerkt worden voor het nieuwe onderwijsmodel (NOM). Het NOM zal met modules werken, maar één evaluatiecijfer voor een complete module is nog weinig betekenisvol. Het bijgevoegde document moet beschouwd worden als een plan voor de evaluatie van vakken dat relatief snel uitgevoerd kan worden. Voor de evaluatie van modules zal een nieuwe aanpak tot stand moeten komen.

Korte Samenvatting:

Bijna elk BSc-vak op de UT wordt geëvalueerd. De voorgestelde UT-brede evaluatie is erop gericht een samenvatting te geven van de student-tevredenheid per opleiding. Het overzicht, en met name de vakken onder een bepaalde signaalwaarde, worden besproken tijdens een periodiek overleg. Dit geeft transparantie, en er kan geleerd worden van elkaars aanpak. Dit resulteert in een rapport dat aangeboden wordt aan de UCO en vervolgens op het UT-intranet geplaatst kan worden.

Short Summary:

Almost every BSc-course at the University of Twente is evaluated. The proposed UT-wide evaluation is aimed at summarizing the student satisfaction for each study. The overview, and in particular the courses that fall below a certain ‘signal value’, will be treated during a periodic meeting. This provides transparency, as well as an opportunity to learn from each others approach. The result is a report that will be offered to the UCO and can subsequently be placed on the UT-intranet.

4. (Voorgenomen) besluit CvB:

Gezien: het plan van het platform kwaliteitszorg (Romkema)

Gehoord:

Overwegende: dat dit plan een eerste stap is om te komen tot een UT-breed en openbaar model voor vakevaluaties.

Besluit het CvB: dit plan vast te stellen en het aan de Uraad aan te bieden. Het

GRIFFIE Uraad: (door griffie UR in te vullen)

Eerder in Uraad aan de orde geweest?

Nee.

Ja, op

Conclusie toen:

Nadere toelichting: (Voor als presidium/griffier vindt dat één van bovengenoemde punten nadere toelichting behoeft)

.....
.....

Evaluatie van bachelorvakken: UT-brede periodieke rapportage

Hans Romkema (EWI), in samenwerking met coördinatoren kwaliteitszorg CTW, GW, MB en TNW
16 april 2012

1. Inleiding

De NVAO-instellingsaudit eist dat de UT in control is over de kwaliteit van het onderwijs. Op dit moment hebben alle opleidingen een systeem van vakevaluaties, in veel gevallen beperkt tot de bachelorvakken. De organisatie ervan verschilt per opleiding/faculteit. Het CvB wil dat deze systemen op elkaar afgestemd worden en dat voor de resultaten een zekere mate van openbaarheid geldt. De facultaire kwaliteitscoördinatoren stellen voor dit doel in drie stappen te bereiken:

1. Het ontwikkelen van een UT-brede rapportage over alle bachelorvakken. We kijken nog niet naar een mogelijke afstemming van de lokale systemen. Dat maakt dat een snel resultaat mogelijk is.
2. Het ontwikkelen van een UT-kader voor vakevaluaties waaraan alle lokale systemen moeten voldoen. In dit kader zullen richtlijnen worden opgenomen die de gehele kwaliteitscyclus (PDCA) betreffen.
3. Het streven naar meer afstemming tussen de verschillende systemen voor vakevaluaties, in het bijzonder t.a.v. de in gebruik zijnde ondersteunende systemen.

In dit document wordt een voorstel beschreven voor stap 1.

2. Een UT-brede rapportage

2.1 Waar is de UT-brede rapportage op gebaseerd?

In alle opleidingen worden vakken geëvalueerd. Opleidingen zetten hier verschillende instrumenten voor in: een enquête onder alle aan een vak deelnemende studenten of een panelgesprek of beide. De frequenties van meten verschillen. En tenslotte worden voor het presenteren van de resultaten verschillende methoden gebruikt. Voor de rapportage op UT-niveau wordt één format gebruikt dat gevuld wordt met gegevens die uit deze verschillende systemen komen en daarom ook gebaseerd zijn op verschillende definities. Aan de rapportage wordt per opleiding een toelichting toegevoegd.

2.2 Wat is de inhoud van de UT-brede rapportage?

De te ontwikkelen UT-brede rapportage moet een globaal inzicht geven in de resultaten van de lokale vakevaluaties en daarmee een belangrijke bijdrage leveren aan het in control zijn van de instelling ten aanzien van de kwaliteitszorg rond vakken. Daartoe geeft de rapportage antwoord op de volgende vragen:

1. Worden alle UT-vakken met regelmaat geëvalueerd?
2. Hoe tevreden zijn de studenten over de vakken? Is er een trend te herkennen in de studenttevredenheid?
3. Welke acties vinden plaats bij vakken die onder een vooraf gestelde signaalwaarde scoren en worden de gewenste verbeteringen bereikt?

2.3 Wat is nodig om antwoorden op deze vragen te kunnen geven?

Iedere opleiding produceert periodiek een standaardoverzicht van vakken met per vak één cijfer¹ dat de tevredenheid van de studenten over dat vak weerspiegelt. In dit overzicht wordt aangegeven volgens welke regels een opleiding bepaalt of een vak wordt geëvalueerd, wanneer een vak voor het laatst is geëvalueerd en welke vakken onder een door de faculteit gekozen signaalwaarde scoren. Voor vakken die niet aan de door de opleiding gestelde normen voldoen, wordt een toelichting opgenomen.

Het rapport kent voor alle opleidingen/faculteiten eenzelfde indeling. De definities van de gepresenteerde cijfers kunnen verschillen, omdat de bronnen per opleiding/faculteit kunnen verschillen. Voordeel van deze aanpak is dat de vrijheid van faculteiten om eigen beleid ten aanzien van vakevaluaties te voeren minimaal beperkt wordt. Ook het proces van analyseren en interpreteren van de evaluatieresultaten en een daarbij behorende verbeteraanpak kunnen door de faculteiten op eigen wijze vorm gegeven worden. Nieuw is dat de

¹ Voor een enkele opleiding kunnen zulke cijfers niet geleverd worden, omdat alleen door middel van panelgesprekken geëvalueerd wordt.

faculteiten in een samenvatting rapporteren, aan elkaar en aan het management van de UT. Deze rapportages maken het mogelijk antwoorden te geven op de drie hierboven gestelde vragen.

In de komende jaren wordt, door de invoering van het Twents Onderwijsmodel, het aantal vakken (dan modules) waarover gerapporteerd wordt, aanzienlijk kleiner.

2.4 Organisatie

Het platform Kwaliteitszorg verzamelt de door de faculteiten geleverde overzichten. Binnen de faculteiten zijn de betrokken opleidingsdirecteuren verantwoordelijk voor het tijdig aanleveren.

De overzichten worden één keer per jaar geanalyseerd door een UT-kwaliteitspanel. Dat wil zeggen dat dit panel op basis van de gegevens antwoorden formuleert op de in paragraaf 2.2 gestelde vragen. Het onderlinge reviewproces in dit panel garandeert transparantie, maar heeft als bijkomend effect dat er van elkaar geleerd kan worden.

Het panel valt samen met het Platform Kwaliteitszorg (i.o.) met in ieder geval een coördinator kwaliteitszorg per faculteit, verder een medewerker van S&B en een medewerker van de OD. In het panel worden ook twee studenten opgenomen. Het resultaat is een rapport, met daarin de overzichten plus de conclusies van het panel. Dit rapport wordt door het platform aangeboden aan de UCO. Na goedkeuring kan het gepubliceerd worden (voor de UT-medewerkers en studenten op intranet).

2.5 Voorbeelden van overzichten

Hier volgen twee voorbeelden van overzichten zoals bedoeld in dit voorstel. Bij de verdere uitwerking van dit plan wordt, o.a. op basis van deze twee voorbeelden, een template gemaakt dat bruikbaar is voor iedere opleiding. Opgemerkt dient te worden dat de vulling van de templates gebaseerd is op verschillende kwaliteitszorgsystemen. Iedere tabel wordt dan ook voorzien van toelichting en conclusies in de context van de betreffende opleiding. Het is uitdrukkelijk niet de bedoeling om een vak uit de ene tabel te vergelijken met een vak uit een andere tabel. Conclusies kunnen alleen op een geaggregeerd niveau getrokken worden, niet op vakniveau.

Per opleiding wordt voor ieder vak over het laatste collegejaar één cijfer opgenomen dat de tevredenheid van de studenten over dat vak weerspiegelt. Tevens is te zien of het betreffende vak in dat laatste jaar is geëvalueerd. Om de *evaluatiefrequentie* zichtbaar te maken en om een eventuele trend in *tevredenheid* te kunnen waarnemen worden dezelfde gegevens ook over twee eerdere jaren vermeld.

Voor *tevredenheid* en voor *evaluatiefrequentie* hanteert ledere opleiding signaalwaarden, passend bij de eigen context en de lokale inrichting van de kwaliteitszorg. De signaalwaarden worden per opleiding vermeld, tevens wordt aangegeven welke vakken onder een signaalwaarde scoren en elke acties in die gevallen zijn uitgevoerd of gepland. Van geplande acties wordt een jaar later over de uitvoering gerapporteerd.

Bacheloropleiding TECHNISCHE INFORMATICA								
Overzicht uitgevoerde vakevaluaties								
cijfer = vak is geëvalueerd, tevens gemiddeld eindoordeel van studenten over het vak op een schaal van 1 tot 10			schriftelijke evaluaties			panelgesprekken		
			0809	0910	1011	0809	0910	1011
x = panelgesprek gevoerd								
B1	152101	Calculus I	7,7	7,3	7,4			
B1	152161	Discrete Wiskunde I	7,8	7,4	7,6		x	
B1	152162	Discrete Wiskunde II	6,9		6,4			
B1	152165	Lineaire Algebra	8,0	7,2	6,8			
B1	211180	Basismodellen in de informatica	7,2	7,4	7,6	x		
B1	212010	Informatiesystemen	6,9	6,4	6,9			
B1	213030	Computerarchitectuur en -organisatie	6,7	7,0	6,7	x		
B1	213500	Programmeren 1	7,2	6,8	6,9			x
B1	213505	Programmeren 2	7,3	7,3	7,3			x
B1	214509	Inleiding MMI (was 214510)	6,5	5,9	6,1	x		
B1	215000	Academische Vaardigheden Informatica 1		5,8	6,3	x		
B1	261000	Telematicasystemen en -toepassingen	6,6	6,6				x
B2	152102	Calculus 2	7,7	7,4	7,5			
B2	153008	Kansrekening en Statistiek	6,8	7,1	7,0	x		
B2	211045	Besturingssystemen		6,3	6,7		x	
B2	211074	Gegevensbanken	6,8	6,8	6,4	x		
B2	213510	Software Engineering Modellen	7,0	6,8				
B2	213520	Formele Methoden voor Software Engineering	7,1	7,3	6,9			x
B2	214020	Algoritmen, datastructuren en complexiteit	7,4	7,7	7,5			x
B2	214030	Artificial intelligence	5,8	6,7				x
B2	262000	Telematicanetwerken	8,0		7,3		x	
B3	151141	Algebra & Security		6,5	6,7		x	
B3	211035	Vertalerbouw	7,6	7,4	7,7			x
B3	219925	+ 239977 Bachelorreferaat (INF en BIT)	7,3	7,2	7,2/7,1			xx
K	211037	Graphics and virtual reality		6,4			x	
K	211205	Functioneel programmeren	7,7	8,0	8,1	x		
K	213530	Concurrent distributed programming	7,2	6,9	7,6			x
K	215010	Introduction to computer security	6,8	7,8	7,4	x		
K	215030	Security of Information Services		7,0	6,2			
K	232020	Datawarehousing and Datamining	7,6	7,0	7,4			
K	265211	Java Middleware technologies	6,4		8,0	x		
K	265400	Beveiliging v telematicasyt/Network security	7,5	6,9	7,2			
Gemiddelde score			7,3	7,0	7,1			
Aantal schriftelijke evaluaties			27	29	28			

Toelichting bij de tabel

- Aanvullend wordt voor een vak eens per drie jaar een panelgesprek gevoerd.
- De tabel is gebaseerd op de schriftelijke enquête die na iedere uitvoering van een vak wordt afgenomen. Studenten beantwoorden in deze enquête de vraag *Welk cijfer geef je voor dit vak?* met een cijfer op de schaal van 1 tot 10. In een cel staat het gemiddelde eindoordeel van de respondenten. Als er in een cel geen getal staat, is het betreffende vak dat jaar niet geëvalueerd.
- Een grijs gearceerde cel geeft aan dat het gemiddelde eindoordeel van de studenten onder de door de opleiding gekozen signaalwaarde van 6,0 ligt. De opleiding (OLD met advies van de OLC) neemt in die gevallen actie.
- Een kruisje betekent dat voor het vak een panelgesprek heeft plaats gevonden. Deze gesprekken worden voorgezeten door een student (geen deelnemer aan het vak) en in aanwezigheid van de docent.
- Als de naam van een vak grijs gearceerd is, geeft dit aan dat het vak twee jaar achtereen niet geëvalueerd is. Ook in dit geval neemt de opleiding actie.

Conclusies op grond van de tabel

- Er zijn geen vakken die bij de laatst gehouden evaluatie onder 6,0 scoren.
- Er zijn geen vakken die twee keer achter elkaar niet geëvalueerd zijn.
-

Opleiding ST

			Schriftelijke evaluaties ①			Panelgesprekken ②			Acties ④ ⑤
			08/09	09/10	10/11	08/09	09/10	10/11	
B1	191403010	Energie en Entropie	7,0			x	x	x + ③	
	191521000	Calculus I	5,8	6,2		x	x	x	
	191335050	Oriëntatie TNW			7,2	x	x	x	⑥
	191399110	Experimenteren 1			6,9	x	x	x	
	191521200	Lineaire Algebra	7,9			x	x	x + ③	⑥
	191300040	Structuur & Reactiviteit	6,8	6,7		x	x	x	⑥
	191399120	Experimenteren 2	6,8			x	x	x	
	191521100	Calculus II	6,1			x	x	x	⑥
	191300070	Inleiding Materiaalkunde		5,9	6,9	x	x	x	
	191375140	Procestechologie			6,9	x	x	x	
	191300060	Project Duurzame energie		6,6		x	x	x	
	191365140	Dyn. Modelleren en Simulatie	5,4	6,1		x	x	x	⑥
B2	191340150	Evenwichten				x	x	x	
	191340200	Fys.van Atomen en Moleculen			7,7	x	x	x	
	191360250	Toeg. Molecuulspectroscopie	6,2			x	x	x	⑥
	191330010	Anorganische Chemie			6,9	x	x	x	
	191360020	Analytische Chemie (practicum)	6,5			x	x	x	
	191320010	Organische Chemie			7,2	x	x	x	
	191350020	Evenwichten 2	5,8	6,0		x	x	x	
	191370090	Inleiding FTV		6,8		x	x	x	⑥
	191540280	Num.algoritmen en modelleren	3,6	4,8	4,8	x	x	x	⑥
	191320030	Industrieel Toegepaste Chemie	6,1			x	x	x + ③	
	191345060	Kinetiek & Katalyse			6,8	x	x	x	
	191375020	Project Chemische Technologie	8,2			x	x	x	
	191399010	Pract. Synth., Analyse en Karakt.	7,8			x	x	x	
	191370200	Fys.Transportverschijnselen		6,3	7,5	x	x	x	⑥
B3	191385060	Scheidingsmethoden	7,1	7,1		x	x	x + ③	
	191355370	Voortgezette Materiaalkunde		4,9	6,9	x	x	x	
	191355390	Chemie en Techn. Org. Mat.	6,8			x	x	x	⑥
	191315130	Duurzame Procestechologie			7,0	x	x	x	
	191335310	Chemie en Techn. Anorg. Mat.		8,0		x	x	x	
		Gemiddelde score	6,5	6,3	6,9				
		Aantal schriftelijke evaluaties	16	12	12				

Toelichting

- ① Schriftelijke evaluaties worden uitgevoerd met een webvragenlijst (Quaestio of EvaSys).
Aan het einde van de enquête staat altijd de vraag *Afrondend, wat geef je voor cijfer aan dit vak?* met een cijfer op de schaal van 1 tot 10. In een cel staat het gemiddelde eendoordeel van de respondenten. Een grijs gearceerde cel geeft aan dat het gemiddelde eendoordeel van de studenten onder de door de opleiding gekozen signaalwaarde van 6,0 ligt.
De Onderwijskwaliteitcommissie (OKC) bepaalt of er een schriftelijke evaluatie wordt gehouden. Regel is eens per 3 jaar, tenzij er een andere reden is: beoordeling < 6,0, grote veranderingen in een vak, nieuwe docent(en), eigen verzoek van de docent(en).
- ② Na elk kwartiel wordt door de OKC een panelgesprek gehouden met ca. 10 studenten uit het betreffende studiejaar.
- ③ Naar aanleiding van het panelgesprek is er op initiatief van de opleiding of op verzoek van de docent een *docentpanelgesprek* gehouden tussen vertegenwoordigers van het studentenpanel en de docent onder leiding van een staflid.
- ④ Per kwartiel of semester stelt de OKC een evaluatierapport op met de uitkomsten van de panelgesprekken, samenvattingen van vakevaluaties en de slaagpercentages van de vakken plus de schriftelijke reacties daarop van de docenten. De evaluatierapporten worden besproken in de OLC en worden gepubliceerd op een *Blackboard-site die voor iedere ST-studenten en docent toegankelijk is*.
- ⑤ De opleiding ST houdt een *actielijst* bij. *Aandachtspunten* uit de evaluatierapporten komen op de lijst, voorzien van de reactie van de opleiding en een voorstel voor de te nemen actie. De actielijst wordt minimaal vóór elke OLC-vergadering geactualiseerd en in de OLC besproken.
- ⑥ (2009/2010 of 2010/2011) Opleiding (OLD of opleidingscoördinator) heeft n.a.v. de evaluatie-uitkomsten gesproken met de docent(en). N.B. Dit gaat zeker niet altijd om grote problemen. Het kan bv. zijn dat besproken wordt dat studenten vonden dat er te weinig oefenmateriaal was of dat het dictaat onduidelijk is.